

Emílie Zelenková

Čestně prohlašuji, že jsem tuto práci napsala bez použití umělé inteligence.

Kolo

Piazza byla úplně vylidněná. Jak by také ne: zima lezla za nehty, pod kabátem mi profukoval studený vítr a hodinky na zápěstí ukazovaly půl osmé ráno – na moje poměry nekřesťansky brzká hodina, obzvláště uvažíme-li, že byl Silvestr. Každý, kdo měl trochu rozumu, by si zkusil doma přispat před večerními oslavami a nadcházející probdělou nocí a teď by teprve zasedal k teplé kávě před cestou do práce, pokud by si tedy rovnou nevzal volno.

Jak vidno, já jsem rozum neměl.

Nevím, co mě táhlo do ulic, ale probudil jsem se ráno časně a s myšlenkou, že musím ven. Rychle jsem se oblékl, netrpělivě seběhl schodiště, aniž bych se obtěžoval počkat na výtah, a prošel okolo hotelové restaurace. Ani vůně cappuccina a sladkého pečiva mě nemohla lákat: neměl jsem klid, dokud jsem neotevřel dveře a do obličeje mě neuhodil poryv studeného větru. Vyrazil jsem zdánlivě nazdařbůh do ulic, ale nohy mě samy nesly před baziliku svatého Zenona. Zašel jsem sem teprve předešlého odpoledne – byla to jedna z posledních veronských pamětihodností, které jsem chtěl navštívit. A najednou jsem tu byl zase.

Zastavil jsem se nějakých padesát kroků od kostela a zvedl jsem oči k fasádě. Zvláštní, včera jsem si ji ani pořádně neprohlédl, jak jsem otráveně přešlapoval v nekonečné frontě před vstupem dovnitř. Teď, v podivně ostrém ranním světle, ale každá cihla, každý ornament, každý výklenek a prohlubeň získávala jasné kontury. Sebemenší detail se zdál skoro nesnesitelně zřetelný. A zatímco většina vybledlé fasády jako by vystupovala do popředí, v jejím středu se všechny barvy tlumily a hrany zjemňovaly.

Upíral jsem pohled na tmavou skvrnu rozetového okna. Hypnotizovala mě. Chvilí se mi zdálo, že připomíná obrovské oko – snad Boží oko –, jehož pozornost jsem k sobě jednou připoutal a teď už mě ze zřetele nepustí. Možná to ale vůbec nebylo oko, ale ústa, ústa roztažená k výkřiku, jenž žádný smrtelník nesnese, příšerná tlama s řadami zubů uspořádaných v kruhu. Pak mi začala připadat jako kolo nestvůrného vozu. Tušil jsem, že kdybych tam zůstal stát dostatečně dlouho, viděl bych, jak se loukotě pohnou, jak se budou

otáčet stále rychleji a rychleji, až zdánlivě splynou v jednolitou plochu, jak se čelní stěna baziliky skácí jako kus kartonu a obludné kolo s ní, jak se zakymácí na zemi, zhoupne, ale nespadne, jak přejede přes pomačkaný karton cihel a vydá se na triumfální průjezd ulicemi. Kolem mě se slétali holubi; nevšímal jsem si jich. Viděl jsem, jak se kolo valí po špinavé dlažbě, jak je půvabné a majestátní a strašné a –

Zavrtěl jsem hlavou a sám pro sebe jsem se zasmál. *Obrovské loukoťové kolo! Jsem já to ale blázen.* Rozdíl byl ovšem v tom, že tady mě za to nikdo nesoudil. Mohl jsem vstávat ve čtyři

nebo ve dvanáct, bezcílně bloumat ulicemi a s otevřenýma očima snít i mít noční můry. Nikdo se na mě nedíval úkosem, nikoho nevyváděl z míry můj nepřítomný pohled, neozvalo se žádné podráždění: „Co zase děláš?“ Měl jsem klid. A svobodu.

Tohle pro mě byla novinka. Jistě, první náznaky se objevily, už když jsem se konečně rozhodl ujet Vánocům s rodinou a strávit je raději sám tady, ale plnou vahou na mě volnost dolehla až teď. Třiadvacet let jsem se snažil zavděčit svému okolí, které o moji snahu vlastně vůbec nestálo. Svým rodičům, kteří ze mě chtěli mít právníka, co by třeba zvládl zachránit jejich ztroskotané manželství, svým profesorům, kteří by radši než verše viděli paragrafy, svojí bývalé přítelkyni, která mi zazlívala nesdíllost a podivínství. Třiadvacet let mi něco scházelo. Poprvé jsem si uvědomil, že to byl tenhle pocit svobody a jak *moc* mi doopravdy chyběl. Zdálo se mi, jako bych až do té chvíle byl těsně sešněrovaný ve svěrací kazajce a zavřený v příliš malé kleci. Teď najednou kdosi otevřel dvířka, povolil uzel a pobídl mě, ať jdu.

A tak jsem pro jednu udělal tu jedinou logickou věc. Šel jsem.

Odtrhl jsem pohled od rozety a otočil jsem se k bazilice zády. Zhluboka jsem se nadechl. Mrazivý vzduch byl cítit směsicí tlejícího listí, nadcházejícího deště a ještě něčeho dalšího, co jsem nedokázal určit, a štípal mě v nose. Zvolna jsem vykročil přes náměstí k parku na jeho protějším konci. Přede mnou hnal vítr po dlažbě zapomenutý igelitový pytlík. Usmál jsem se, na chvíli okouzlen tím soukromým baletem. Točil se, vlnil, tu klesal, tu stoupal, tu dělal piruety, a nakonec se vznesl a letěl nahoru, pryč, do nebe. Sledoval jsem ho, dokud mi nezmizel z očí někde nad střechami. Když jsem takhle přišel o zábavu, bezmyšlenkovitě jsem se zaměřil na papírovou ceduli za okny prvního patra domu naproti.

Affittasi, k pronájmu, hlásal vybledlý nápis. Písmo se svažovalo a nad jedním *i* chyběla tečka, ale žádný milostný sonet by mi v tu chvíli neučaroval víc. V hlavě mi začal hlodat červíček odhodlání. Vždyť italsky jsem se domluvil vcelku obstojně, na vyřízení všech dokumentů a formalit snad moje trpělivost ještě stačí a slušné peníze jsem zdědil po otci, když zemřel před pár lety na rakovinu a v závěti nakonec přeci jen nepamatoval na svou

mladičkou přítelkyni... Převaloval jsem v hlavě myšlenky jako bonbon na jazyku, ale čím víc ke mně jejich chuť pronikala a omamovala mě, tím víc jsem si říkal, že nemám co ztratit. „Proč ne,“ pomyslel jsem si nejdřív, a potom s náležitými intervaly: „Ano. Rozhodně. Jinak by to ani nešlo!“ Došel jsem až ke vchodu a zmáčkl prastarý zvonek, který k mému úžasu zřejmě musel fungovat, protože za pár chvil se dveře otevřely a přede mnou se objevila šedesátnice v překvapivě dobře padnoucích šatech.

„*Buongiorno*,“ pozdravil jsem, ukázal na ceduli a pokračoval už anglicky, „platí to stále?“

Uvařil jsem si kávu a opřel jsem se o topení pod oknem. Díval jsem se na pokoj. Když jsem ho tehdy na Silvestra viděl poprvé, vypadal jako mrtvá skořápka: čtyři zdi pokryté odlupující se tapetou, holá prkenná podlaha a otřískaný nábytek. Teď se na stole povalovala snůška

harampádí, přes opěradlo židle byl ledabyly přehozený kabát a na zemi ležely dva otevřené a napůl vybalené kufry – ztělesněná domácká útulnost. Volnou rukou jsem se natáhl pro telefon a vytočil číslo, které jsem se naučil už jako dítě a které se za posledních sedmnáct let nezměnilo. Zazvonil osmkrát, než ho konečně někdo na druhé straně drátu zvedl. „Nebudu se vracet,“ oznámil jsem a zavěsil, aniž bych se obtěžoval s pozdravem nebo rozlučením.

Vyklonil jsem se z okna. Ledový vítr mi příjemně chladil rozehřáté tváře. Na obzoru krvácelo slunce a noc pomalu zatahovala svou skvrnitou oponu pošitou třpytkami hvězd. Z baziliky na mě přátelsky pomrkávala rozeta. Zasmál jsem se při představě, že mě někdy plnila hrůzou, a mrkl jsem na ni zpátky.